

Handläggare: Anna Ambjörn
Telefon: 08-508 22 048

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2009-09-17

Grön IT-strategi för Stockholms stad

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner och översänder tjänsteutlåtandet som svar på remissen till Kommunstyrelsen.
2. Ärendet hanteras med omedelbar justering.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Gunnar Ohlsén
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har utformat ett förslag på Grön IT-strategi för Stockholms stad. Förslaget utgår ifrån de av kommunfullmäktige antagna dokumenten *Vision 2030*, *Stockholms miljöprogram 2008- 2011*, *IT-programmet* och *IT-strategin*.

Förvaltningen ser förslaget som positivt och som ett sätt minska miljöbelastningen i staden samt lämnar synpunkter på förslag till åtgärder samt redovisar exempel på åtgärder, relaterat till IT, som förvaltningen redan arbetar med för minskad miljöbelastning

Bakgrund

Förslag till grön IT-strategi för staden har inkommit till Hägersten- Liljeholmens stadsdelsnämnd för yttrande senast 2009-09-11. Begäran om uppskov har godkänts av Kommunstyrelsens finansrotel.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för samhällsplanering.

Ärendet

Stadsledningskontoret har utformat ett förslag på Grön IT-strategi för Stockholms stad. Förslaget utgår ifrån de av kommunfullmäktige antagna dokumenten *Vision 2030*, *Stockholms miljöprogram 2008- 2011*, *IT-programmet* och *IT-strategin*.

”Grön IT” har blivit samlingsbegrepp för de åtgärder som syftar till minskad miljöbelastning med hjälp av IT. Grön IT handlar dels om att använda informationsteknik för att minska den egna organisationens miljöpåverkan inom de verksamhetsområden som IT stöder eller kan stödja och dels om att minska energiförbrukning och miljöpåverkan för IT-sektorn i sig.

Stadens övergripande mål ska styra IT-utvecklingen varför planering och uppföljning av Grön IT ska ske genom stadens integrerade ledningssystem, ILS. Ett antal indikatorer föreslås också för utvecklingen av Grön IT. Stadsledningskontoret ansvarar för planering och genomförande av förankring och lansering av stadens styrande dokument inom IT-området. I en första fas handlar det om att informera om *Grön IT – strategi för Stockholms stad* och tydliggöra behovet av strategin och dess syfte. För att realisera strategin beräknas en genomförandeperiod på 3 – 5 år.

I underlaget presenteras syfte och tillämpning för Grön IT, förutsättningar för staden, vad staden redan har gjort inom Grön IT, vad staden kan göra samt realisering och tillämpning av Grön IT samt ansvar för genomförande, utbildning och uppföljning av Grön IT.

Förslag på strategi för Grön IT

Strategin utgår från Stockholms miljöprogramms sex målområden: *Miljöeffektiva transporter, Giftfria varor och byggnader, Hållbar energianvändning, Hållbar användning av mark och vatten, Miljöeffektiv avfallshantering, Sund inomhusmiljö*. I förslaget presenteras olika områden relaterade till miljöprogrammets mål där IT kan användas för att bidra till minskad miljöbelastning.

Tillämpning av hållbar IT – Grönare IT

Grön IT handlar också om att minska energiförbrukning och miljöpåverkan för IT-sektorn i sig, vilket innebär mer hållbar IT-användning (Grönare IT). Detta kan ske

genom bl a stordriftsfördelar, optimalt utnyttjande av nätverk, konsolidering av servrar och processer kan minskad elförbrukning uppnås.

Standardiserade arbetsplatser är ett sätt att minimera energiförbrukningen samt att välja bärbara datorer (Laptops). Vidare föreslås åtgärder för att minska energianvändningen för skrivare samt att ställa miljökrav redan vid upphandling. Förtida utbyte av utrustning till modernare modeller är också ett sätt att få ned energianvändningen. Återvinning av uttjänt IT-utrustning bör ske på ett kontrollerat sätt, det är viktigt att det är enkelt för medarbetare att kunna lämna utrustning eller material till återvinning. Tillämpningen redovisas med exempel på detaljnivå inom dessa områden.

Rekommendationer för realisering av Grön IT

I förslaget presenteras ett antal rekommendationer för åtgärder för realisering av Grön IT. Det som främst berör stadsdelförvaltningens ansvarsområden är följande:

- Närvarostyrning av belysning i lokaler där människor vistas viss tid.
- Ruttoptimera och samplanera större andel av interna och upphandlade transporter genom effektivare IT-stöd.
- Möjliggör miljöeffektiva resval för arbetsresor.
- Mät och visualisera fordonsanvändandet tydligare.
- Skapa förutsättningar för förändrade arbetssätt (arbeta mobilt, elektroniska lås, e-handel, interna/externa e-tjänster).
- Visualisera miljöeffekter med resande till och från arbetet och vad det innebär i form av minskade koldioxidutsläpp.
- Möjliggör digitala möten genom standardfunktioner i arbetsplatsen eller genom upphandlade webbtjänster.
- Skapa incitament för medarbetarna att välja digitala möten.
- Prioritera utveckling av e-tjänster som minskar miljöbelastningen och effektiviserar verksamheten.
- Skapa förutsättningar för att nämndernas ledamöter kan hämta handlingar digitalt inför nämnd.
- Möjliggör digital signering av handlingar.
- Fortsätt satsningen på utveckling av e-arkiv och anslutning av verksamhetssystem och tjänster till e-arkivet.
- Utveckla IT-stöd för arbetsflöden.
- Tillhandahåll digitalt projektstöd (projektportal).

Ansvar för genomförande och uppföljning

Stadsledningskontoret ansvarar för planering och genomförande av förankring och lansering av stadens styrande dokument inom IT-området. Förvaltningschefer och bolagschefer är ansvariga för att Strategin för Grön IT efterföljs och kontinuerligt

följs upp. Stadsledningskontoret ansvarar för att det finns direktiv och regelverk för hur uppföljning och översyn ska genomföras.

Fyra olika ramverk och modeller för mätning, uppföljning och översyn presenteras i strategin samt en strategimodell för Grön IT i tre steg. I strategin framförs vikten av att synliggöra och visualisera energianvändningen för att skapa incitament för minskad energiförbrukning och elanvändning. Stadens anställda och elever bör utbildas och engageras genom en allmän orientering om stadens miljöarbete. Förvaltningar och bolag ansvarar för att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. För utbildning av stadens anställda i miljöfrågor och Grön IT föreslås att ett utbildningspaket, baserat på datastyrd utbildning (e-learning) tas fram som kan användas av förvaltningar och bolag.

Förvaltningens synpunkter

Förslaget på Grön IT omfattar en rad olika områden och åtgärder. Förvaltningen ser förslaget som positivt då staden på alla sätt måste bidra till att minska energianvändningen och på så sätt miljöbelastningen. Inom de områden som berör stadsdelsnämndens ansvar finns en rad åtgärder som kan vara rimliga att genomföra, t ex energisparläge, dubbelsidig utskrift, transporteffektivisering, utveckla e-tjänster, närvarostyrning, miljöeffektiva resval, förändrade och mer flexibla arbetssätt m m.

Stadsdelsförvaltningen arbetar redan idag med flera av dessa åtgärder, t ex har en resepolicy tagits fram för att effektivisera resandet och minska miljöbelastningen, nämndärenden och protokoll finns tillgängliga på Internet vilket minskat antalet utskick i pappersform, dubbelsidig utskrift används, energisparläge på skrivare m.m. och närvarostyrning på kontorets samtliga toaletter finns. Förvaltningen arbetar också med att utveckla e-tjänster, främst inom äldreomsorgen. Därutöver finns det naturligtvis åtgärder som kan utvecklas på sikt, t ex digitala möten, förutsättningar för förändrade arbetssätt, utveckling av e-tjänster som minskar miljöbelastningen och effektiviserar verksamheten, digital signering av handlingar, utveckla IT-stöd för arbetsflöden m m. Förvaltningen är också pilot i projekt "Nyckelfri hemtjänst", bland annat med syfte att minska transporter.

I fråga om förtida utbyten av digital utrustning samt inköp av laptops och programvaror etc påverkas förvaltningens beslut om detta av GS IT där stadens IT-hantering kommer att skötas av en upphandlad entreprenör. Där all utrustning och hantering ägs och sköts av entreprenören.

I fråga om miljökrav vid upphandlingar av datautrustning och -drift så sker dessa centralt varför förvaltningen inte har möjligheter att själv styra detta.

När det gäller föreslagna indikatorer så bör t ex mätning av koldioxidutsläpp kunna översättas ur en redovisning av antal tankade liter. Idag redovisas mängden drivmedel i kronor. Förvaltningen tror att redovisningen skulle kunna förenklas om den redan befintliga redovisningen av drivmedel ändras till antal liter istället för kronor. Då kan sannolikt mängden drivmedel översättas till mängd koldioxid.

Bilagor

1. remiss Grön IT- strategi för Stockholm stad med bilagor